

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ СТАРИХ ЛИЦА ЗАБУЧЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ДОМСКОГ ОДЕЉЕЊЕ ЗА
СМЕШТАЈ ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ
„ЗАБУЧЈЕ“
ЗА 2015. ГОДИНУ**

ФЕБРУАР 2016. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

2. ИЗВЕШТАЈ

I. ДЕО

УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ
2. УСЛОВИ РАДА
3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

II. ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА УСТАНОВЕ ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА

1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ
2. СОЦИОАНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

III. ДЕО

УСЛУГЕ, САРАДЊА СА ДРУГИМ УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

3. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Година оснивања установе је 2010. Дом је почeo сa пријемом корисника 01.07.2011. године.

Предмет извештаја је рад установе у 2015. години.

Основа за израду извештаја су захтев Завода за социјалну заштиту и позитивни прописи који уређују рад установа социјалне заштите.

Извештај је намењен Заводу за социјалну заштиту, који ће исти разматрати.

Делатност установе је смештај и збрињавање одраслих и старијих лица и остале услуге социјалне заштите.

Ова делатност обухвата пружање следећих услуга:

- становање
- исхрана
- одевање
- одржавање личне хигијене
- одржавање хигијене простора
- нега
- помоћ и старање
- примарна здравствена заштита
- психосоцијална подршка, помоћ у решавању посебних социјалних и породичних проблема
- културно-забавне
- рекреативне
- окупационе и друге услуге.

2. ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА, КОРИСНИЦИМА И УСЛУГАМА

ІДЕО-УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1) ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Домско одељење за смештај одраслих и старијих „Забучје“ је основано 2010. године одлуком Владе Републике Србије, а са радом је почело 01.06.2011. године. Тренутно има 24 запослених по различитом основу (на неодређено, на одређено, замена, уговор о привремено - повременим пословима, уговор од делу), који су ступали у радни однос у складу са растом потребе Дома за радном снагом. У Домском одељењу по основу уговора о допунском раду ангажована су два лекара (специјалисти опште медицине) са по 20% од пуног радног времена, по уговору о делу ангажован је један лекар (неуропсихијатар). Лекари су ангажовани на наведени начин јер надлежно министарство није у могућности да финансира зараде здравствених радника. Зараде наведених лица се финансирају из цене смештаја. Уговором о прихваташају ученика на практичну наставу у школској 2015./2016. години, који је склопљен између Центра за социјални рад „Ужице“ и Техничке школе „Радоје Љубичић“, омогућен је петнаестодневни долазак ученика који пружају фризерске услуге корисницима,

С обзиром да се ради о домском одељењу, директор Центра за социјални рад „Ужице“ има статутом предвиђена права, обавезе и одговорности када је реч о руковођењу установом. Руководилац домског одељења такође има одређена права и обавезе када је реч о организацији рада у Домском одељењу. Услуге социјалног рада су обезбеђене кроз рад дипломираног социјалног радника, а услуге радне терапије кроз рад вишег радног терапеута. Наведена три радна места финансира надлежно министарство, а радници који их тренутно обављају су примљени на одређено време као замене (руководилац домског одељења и социјални радник) и неодређено време (радни терапеут). Осталим радницима плате се обезбеђују из прихода Дома. Ови радници су примљени на неодређено време и неки од радника по уговору о привремено – повременим пословима. Финансијско-рачуноводствене послове обављају финансијско-рачуноводствени радник Домског одељења и Одељење за финансије Центра за социјални рад „Ужице“. Здравствене услуге пружају три лекара, два лекара - специјалисти опште медицине, један лекар – неуропсихијатар, медицинска сестра и медицински техничар. Услугу неге корисника врше четири неговатеља. Техничким пословима бави се дванаест радника, од тога две куварице, два помоћна радника у кухињи, једна вешерка, две спремачице, једна сервирка, три домаћа и један возач. У

полној структури запослених превагу односе жене (осамнаест жена наспрам шест мушкараца). Четворо запослених има 51-60 година, осморо 41-50 година, девет запослених има 31-40 година, један запослени има 30 година и два запослена имају преко 60 година (61 и 62 године).

2) УСЛОВИ РАДА

Услови рада у Установи су у највећем делу задовољавајући. Постоји потреба да се у будућности изгради управна зграда за администрацију, с обзиром да је постојећа стара и не задовољава потребе запослених.

Површина Дома је 1600 m^2 . Смештајни комплекс располаже са 16 смештајних јединица. Свака од тих јединица има три дела: двокреветну собу, трокреветну собу и купатило. Укупно, 16 двокреветних и 16 трокреветних соба чине смештајни капацитет Дома од 80 места.

Одржавање установе наилази на неколико проблема. Завршена је реконструкција система грејања, где се са употребе лож-ульја прешло на употребу пелета, чиме је постигнута уштеда при набавци материјала за огрев. Због тога што је изградња објекта у коме се налазе собе корисника окончана 2003. године без техничке примопредаје и нерешеног питања газдовања објектом, могуће је да се појави повећана потреба за текућим инвестиционим одржавањем поменутог објекта. Неопходно је наставити решавање питања уклањања или привођења одговарајућој намени дрвених барака у непосредној близини објекта Домског одељења у којима су, у нехигијенским условима, дуги низ година боравила избегла лица која се сада налазе на смештају у Дому. И поред интервенције локалне заједнице на преуређењу барака, оне су и даље у запуштеном стању. Последица наведених чињеница је појава буба-шваба и сличних инсеката у собама Домског одељења, због чега су неколико пута у току ранијих година коришћење услуге дезинсекције Завода за јавно здравље. Такође, неопходно је извести грађевинске радове на уређењу партера Домског одељења с обзиром на чињеницу да се објекти налазе на стромом земљишту које је неприступачно за кретање старих лица, нарочито оних који су теже покретни. У току 2015. године започета је и инсталација градске расвете, што је и крајем године завршено.

Објекти установе су прилагођени потребама особа са инвалидитетом и старих. Рукохвати и лифт олакшавају кретање унутар Дома. Тоалети су приступачни и прилагођени потребама корисника. Потребно је, ради олакшавања уласка и изласка у Установу, као и лакше доступности зелених површина, направити још рампи и уредити партер Дома.

Дом располаже са два аутомобилома. Свакодневно се њиме возе корисници на прегледе и медицинске интервенције у одговарајуће установе, а пошто се административни и рачуноводствени послови обављају у Центру за социјални рад „Ужице“, аутомобили омогућавају несметану комуникацију између две установе.

Информационо-техничка опрема Дома не може да подржи савремен начин пословања, који подразумева умреженост чланова Стручног тима. Осам компјутера којима установа располаже довољна су за праћење и евидентирање рада са корисницима, али би умреженост између њих умногоме олакшала комуникацију између запослених.

3) ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Дом нема посебан годишњи план стручне обуке. У бази акредитованих програма Завода за социјалну заштиту, од програма који могу бити од помоћи запосленима у Дому, налазе се следећи програми:

- Ефикасна комуникација са старима,
- Психосоцијална подршка у старости,
- Едукација за обављање послова неговатељице у домовима пензионера
- Активирање корисника услуга смештаја за одрасле и stare за ангажовање у организованим активностима
- Превенција синдрома сагоревања код професионалаца у социјалној заштити
- Скала процене функционалне ефикасности.

Стручни радник Дома (социјални радник) је током 2015. године похађао је акредитовани програм обуке „Ефикасна комуникација са старима“.

II ДЕО

- КОРИСНИЦИ УСЛУГА УСТАНОВЕ ЗА СМЕШТАЈ

1) УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

На дан 31.12.2015. на активној евиденцији Установе било је 77 корисника. Укупан број корисника у 2015. години је 88.

2) СОЦИОАНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

Старосна и полна структура корисника приказана је у табели 1.

Узраст	Женски		Мушки		Укупно	
	Укупно у 2015.	Бр. на дан 31.12.2015.	Укупно у 2015.	Бр. на дан 31.12.2015.	Укупно у 2015.	Бр. на дан 31.12.2015.
до 50 год.	0	0	0	0	0	0
51 - 64 год.	3	3	8	8	12	12
65 - 70 год.	7	5	6	6	13	11
71 - 80 год.	13	13	10	8	23	21
81 - 90 год.	25	21	11	9	36	30
преко 90 година	3	3	2	1	5	4
укупно	51	45	37	32	88	77

Табела 1. – корисници према годинама живота и родној припадности

Велика популација људи старости 51-64 (65-70) године на смештају последица је пријема избеглих лица из Ужица и других места, на основу споразума Министарства рада и социјалне политике и Комесаријата Републике Србије.

Брачна структура: на дан 31.12.2015. године, у дому се налазило 9 удоваца, 32 удовице, 7 разведенних мушкараца и 7 разведенних жена, 15 неожењених мушкараца и 6 неудатих жена, као и 1 мушка особа која је у браку.

Укупно у 2015. години: на евиденцији се налазила 1 мушка особа која је у браку, 16 неожењених мушкираца и 6 неудатих жена, 9 разведених мушкираца и 7 неудатих жена, 11 удоваца и 38 удовица.

Брачни статус	Број на дан 31.12.2015.		
	М	Ж	Укупно
ожењени/удате	1	0	1
у ванбрачној заједници	0	0	0
неожењени/неудате	15	6	21
разведени	7	7	14
удовци/удовице	9	32	41
УКУПНО	32	45	77

Табела 2. – корисници према брачном статусу

Пре смештаја	Укупан број у 2015.		
	М	Ж	Укупно
Живео је сам	19	24	43
Живео је са брачним/ван бр. партнером	0	0	0
Живео је са децом	4	1	5
Живео је са децом и унуцима	0	5	5
Живео је са другим сродником/цима	0	5	5
Друго, мешовито	14	16	30
УКУПНО	37	51	88

Табела 3. – корисници према породичном статусу

Породична структура: на дан 31.12.2015. године, до доласка у Дом, самостално је живело 16 мушких особа и 20 женских особа, са децом је живело 3 мушких особа и 1 женска особа, са децом и унуцима је пре доласка у Дом живело 5 женских особа, са другим сродницима 4 женске особе и друго 13 мушких особа и 15 женских особа.

Укупно у 2015. години: пре реализације смештаја у Дом, самостално је живело 19 мушких особа и 24 женске особе, са децом је живело 4 мушких особа и 1 женска особа, са децом и унуцима је живело 5 женских корисника, са другим сродницима је живело 5 женских особа, друго 14 мушких особа и 16 женских особа.

Образовна структура: образовни индикатори показују да у укупној популацији корисника у Дому током 2015. године доминирају они који су учили бар два разреда основне школе (укупно 46 корисника, од тога 15 мушких особа и 31 женска особа), затим квалификовани, високо квалификовани радници и раднице средње стручне спреме (укупно 19. од тога 17 мушких особа и 2 женске особе), затим особе које нису похађале школу (укупно 18 и све су женске особе) и на крају корисници са вишом или високом школом (укупно 5, од тога 4 мушких особа и 1 женска особа).

Образовни статус	Укупан број у 2015.			Број на дан 31.12.2015.			
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно	
Без школе	0	18	18	0	15	15	
Основно образовање	15	31	46	13	28	41	
КВ-ВК - ССС	17	2	19	15	2	17	
Виша и висока школа	4	1	5	3	1	4	
УКУПНО	36	52	88	31	46	77	

Табела 4. – корисници према образовном статусу

Пензијска структура: од 77 корисника на дан 31.12.2015. године, личних пензионера има 22, инвалидских 13, породичних 14, 2 пољопривредна пензионера и 26 издржаваних лица, тј. лица без икаквих примања. На дан 31.12.2015. године сами у целости услуге Дома плаћа 20 корисника, уз помоћ сродника 14 корисника, за 18 корисника разлику цене смештаја и примања покрива буџет Републике Србије, док за њих 24 Држава плаћа целокупан износ смештаја. За једног корисника смештај се финансира, у потпуности, из средстава Комесаријата Републике Србије.

Пензијски статус	Број на дан 31.12.2015.						
	Одрасли			Старији			
	М	Ж	УК	М	Ж	УК	
Лични пензионер	0	1	1	9	12	21	
Инвалидски пензионер	2	0	2	4	7	11	
Породични пензионер	0	1	1	0	13	13	
Пољопривредни пензионер	0	0	0	1	1	2	
Издржавано лице – није пензионер	6	1	7	10	9	19	
УКУПНО	8	3	11	24	42	66	

Табела 5. – корисници према пензијском статусу

Плаћање смештаја	М	Ж	Укупно
Плаћа сам у целости	10	10	20
Сам + сродници	2	12	14
Сродници у потпуности	0	0	0
Сам + буџет	4	14	18
Буџет у целости	16	8	24
Давалац издржавања(Уговор о доживотном издржавању)	0	0	0
Остало (Комесаријат)	0	1	1
УКУПНО	32	45	77

Табела 6. – корисници према начину плаћања смештаја

Структура према месту пребивалишта: на дан 31.12.2015. године у Дому је било 59 лица која су са територије Града Ужица , из суседних општина 8 корисника (Пожега, Чајетина), а из других општина (Ариље, Ивањица, Бајина Башта, Нова Варош, Пријепоље, Чачак) 9 корисника. Укупан број корисника у 2015. години са територије Града Ужица је 64, из суседних општина 9 корисника, из

других општина 14 корисника и 1 женска особа и даље има статус избеглице и није јој регулисан статус, услед непоседовања другог личног документа осим избегличке легитимације.

Пребивалиште корисника	Укупан број у 2015.			Број на дан 31.12.2015.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
<i>Са територије општине/града у којој је дом</i>	30	34	64	27	32	59
<i>Са територије суседних општина</i>	3	6	9	3	5	8
<i>Из других општина</i>	4	10	14	2	7	9
<i>Са територије других земаља - бивше СФРЈ</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Избеглице</i>	0	1	1	0	1	1
<i>Интерно расељена лица (КиМ)</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Из других..</i>	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	37	51	88	32	45	77

Табела 7. – корисници према месту пребивалишта

Као најчешћи разлог смештаја у Дом корисници наводе непостојање ближих сродника (23 корисника). Веома честа је и ситуација да породица није спремна/нема услова да води бригу о кориснику (15 корисника). Лични избор је био пресудан у 9 случајева, тешкоће у организовању свакодневног живота у 13 случајева, социо-материјална угроженост у 10 случајева и угроженост у породици у једном случају и други разлози (6 корисника).

Разлог смештаја	Старосна структура						
	До 79 год.			80 и више			
	М	Ж	УК	М	Ж	УК	
<i>Корисник нема ближих сродника деца, брачни/ванбр. партнери</i>	10	6	16	3	4	7	
<i>Породица корисника није спремна /нема услова да води бригу о њему</i>	0	4	4	3	8	11	
<i>Тешкоће у организацији свакодневног функционисања услед старости и болести</i>	1	3	4	3	6	9	
<i>Угроженост/насиље у породици</i>	0	1	1	0	0	0	
<i>Социо-материјална угроженост породице (и корисника)</i>	5	4	9	0	1	1	
<i>Лични избор корисника</i>	1	2	3	2	4	6	
<i>Други, који (избегла лица чија родбина није спремна/нема услове да води бригу о њима)</i>	5	1	6	0	0	0	
УКУПНО	22	21	43	11	23	34	

Табела 8. – корисници према разлогу смештаја у Дом

С обзиром да је Дом почeo са примањем корисника на смештај у јулу 2011., највећи број становника Дома је на смештају 3-4 године (69 корисника). Нешто мању групу чине они који су у установи 1-2 године (9 корисника). Корисника који припадају групи до 6 месеци има 7, а најмању скupину чине корисници који су према дужини боравка у Дому 7-11 месеци (3 корисника).

Дужина боравка	укупан број корисника у 2015.			број корисника 31.12.2015.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
до 6 месеци	2	5	7	1	4	5
7-11 месеци	0	3	3	0	3	3
1-2 год	2	7	9	2	5	7
3-4 год	33	36	69	29	33	62
5-7 год	0	0	0	0	0	0
8-10 год	0	0	0	0	0	0
преко 10 год	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	37	51	88	32	45	77

Табела 9. – корисници према дужини боравка у Дому

Структура корисника у категорији менталног здравља, на дан 31.12.2015. године, приказана је у следећој табели:

Степен функционалне зависности	Ментално здравље					
	Очувано ментално здравље			Утврђене патолошке промене менталног здравља		
	М	Ж	УК	М	Ж	УК
Независни	11	17	28	2	0	2
Полузависни	15	16	31	2	0	2
Зависни	2	10	12	1	1	2
УКУПНО	28	43	71	5	1	6

Табела 10. – корисници према степену зависности и менталном здрављу

Многи корисници одржавају контакте са сродницима, при чему се фреквенција и континуитет тих контаката крећу у распону од редовних и сталних до повремених и неконтинуираних.

Начин контакта	Број корисника		
	До 79 год.	80 и више год.	Укупно
<i>Редовно контактира и проводи викенде и празнике у породици</i>	3	8	11
<i>Редовно има контакте са сродницима у дому (најмање једном месечно)</i>	6	11	17
<i>Повремено контактира са сродницима (ређе него једном месечно, али постоји континуитет контаката)</i>	11	4	15
<i>Нема сроднике или не контактира са њима али контактира са другим близким особама из средине у којој је раније живео</i>	4	4	8
<i>Ретки контакти са значајним особама без предвидљиве динамике</i>	3	3	6
<i>Сродници или друге близке особе се само телефоном интересују за корисника</i>	10	2	12
<i>Без контаката</i>	6	2	8
УКУПНО на дан 31.12.2015.	43	34	77

Табела 11. – корисници према учесталости контаката са сродницима

Доминантан разлог за престанак смештаја у Дому у 2015. години је смрт корисника (6). Пет корисника је напустило Дом на свој захтев, због повратка у породично окружење или због преласка у другу установу (приватни дом).

Установа има формирану листу чекања на пријем.

Процене и планови заштите се воде за све кориснике. У изради планова заштите партиципирају и корисници.

III ДЕО

- УСЛУГЕ, САРАДЊА СА ДРУГИМ УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

1) Услуге које су успостављене у оквиру установе и пружане у 2015. Години

Институционална заштита одраслих и старијих је примарна и једина делатност Установе у 2015. години. Постављене су добре основе да се делатност Установе прошири у наредном периоду.

2) Здравствене услуге

Здравствена заштита у Дому је организована на основу верификоване испуњености услова за пружање услуга примарне здравствене заштите.

Следеће врсте евиденције о здравственим услугама постоје у Дому: Књига интервенције, Књига протокола, Протокол болесника, Књига терапије.

На основу података из ових књига, утврђено је да је у 2015. години у Установи извршено 89 интервенција превентивне здравствене заштите, не рачунајући мерење крвног притиска, мерење шећера у крви, давање инјекција, превијање итд.

За све кориснике здравствени радници заказују консултативне прегледе специјалиста. Полузависни и зависни корисници имају обавезну пратњу и обезбеђен превоз приликом одласка на консултативне прегледе, у зависности од здравственог стања, а по налогу домског лекара или главног медицинског техничара. Независни корисници могу добити пратњу и превоз у конкретној ситуацији (здравствено стање корисника које, по процени лекара или медицинског техничара захтева пратњу и превоз).

3) Услуге радне и окупационе терапије

Услуге радне и окупационе терапије користи дosta корисника. Групном раду стално је посвећено 30 корисника, док се 36 повремено укључује. 20 корисника

редовно присуствује радионичарском раду, а још 25 се повремено укључује. Спектар услуга радне и окупационе терапије се непрестано шири. Корисници размењују искуства и уче нове начине за прављење ручних радова, гајење цвећа, одржавање дворишних површина и сл. Такође, неколико корисника се бави столарским радовима, као и прављењем украсних, уметничких фигура, како за унутрашњост, тако и за спољашње украшавање домског дворишта. Оно што представља тешкоће у раду, али истовремено и изазов за стручне раднике Дома, јесте присутна пасивност и незаинтересованост доста корисника за радно – окупационо ангажовање, на чemu ће се у току 2016. године радити, кроз индивидуални и групни рад са корисницима, активности базиране на евентуалном развоју и очувању потенцијала корисника, осмишљавању и увођењу нових активности радног ангажовања итд.

4) Културно-забавне и рекреативне активности

У Дому се велика пажња посвећује културно-забавним и рекреативним активностима корисника. Корисницима су на располагању библиотека Дома, тв сала, организован превоз до града на градске свечаности итд. На располагању су им и друштвене игре, сто за стони тенис, терен за боћање, а двориште Дома је уређено за шетњу и рекреацију.

У 2015. години Дом је самостално организовао једну екскурзију: посету Етно селу “Терзића авлија”, које је због лоших временских услова у том тренутку одложено за пролеће 2016. године. Такође, Дом је обезбедио гостопримство за неколико удружења грађана, посете деце из вртића и ђака из основних и средњих школа. Током 2015. године су организоване музичке и књижевне вечери, као и дечија Новогодишња представа. Домско одељење је цео октобар месец посветио обележавању 1.октобра као Међународног дана старијих особа и октобра као месеца старијих. Организован је низ приредби, гостовања различитих удружења грађана, ђачких посета итд. Традиционално је, као и сваке године, пригодно обележен Бадњи дан и вече, Божић, Ускрс као и Нова година.

3. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

За четири и по године рада Дом је постао реномирана и препознатљива институција. Извршена је одговарајућа организација рада, успостављени су многи механизми од значаја. Такође, решена су многа техничка питања. Од како је почeo са примањем корисника, до краја 2015. године, у Дому су попуњени скоро сви капацитети, са незнатним одступањима.

Са постојећим бројем запослених постигнут је задовољавајући ниво пружених услуга, тим више ако се у обзир узме чињеница да у Дому ради незнатно више од 50% радника од броја предвиђеног нормативом. Препознате су потребе установе у даљем раду. Њима ће се запослени бавити у предстојећем периоду.

Рад на информисању становништва о раду Дома обављен је у току 2015. године низом посете руралних подручја (села), као и анкетирањем старије сеоске популације, у заједничким активностима Центра за социјални рад „Ужице“, Црвеног крста и Дома здравља „Ужице“, с тим што је информисање потребно подићи на виши ниво и на одређен начин уклонити, међу старијом популацијом присутну предрасуду да је дом место где одлазе само они који немају никога. Потребно је унапредити сарадњу са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питање, локалном заједницом, као и Центрима за социјални рад (матични и други упутни центри за социјални рад), с обзиром да је реч о младој установи која има велику потребу за улагањима у развој (уређење партера и решавање других техничких питања неопходних за оптимално функционисање установе, унапређење друштвеног живота корисника итд).